

Lad — utbildas till diabeteshund

Till Valborg förra året bar det av till Hällefors och Hundcampus!

Min son Gustav 7 ½ år gammal fick diabetes typ 1 den 17 November 2003, endast 2 år gammal.

Eftersom jag sedan barnsben drömt om en stor hund och jag dessutom ville göra något vettigt med hunden fattade jag beslutet att skaffa en collie från en uppfödare som jobbar med sina hundar.

Efter att ha övervägt schäfer, riesenschnauzer samt labrador retriever föll då valet på collie.

Vi har fått en jättefin hund i Lad. Den enda han biter är undertecknad. Mjukt men bestämt. Detta då Gustav boxas eller fäktas med sin pappa. Vår collie försvarar alltid barnen om så behövs.

Apropå Hällefors ja. Efter mycket efterforskning gällande val av ras och val av uppfödare kom vi i kontakt med Föreningen Nordiska Assistanshundar, FNA.

Det var också i FNA:s regi vi reste från Malmö till Hällefors för att påbörja utbildningen till diabeteshund. Utbildningen tog sin början som en sorts samproduktion mellan Hundcampus och FNA.

Gustav då endast 6 ½ år gammal klarade tillsammans med Lad inprovningen galant. (Med lite hjälp av undertecknad.)

Vid inprovningen får man bl a visa att hunden kan vistas nära trafik, i torgmiljö, inne i livsmedelsaffärer m m. Hunden får inte vara aggressiv eller lättskrämd. Den bör vara arbetsvillig, föremålsintresserad och kampglad.

Det är en fördel om man hittar flera olika belöningssystem. Där har vi haft god hjälp av vår instruktör, som också uppmuntrat Gustav att träna "trick" med Lad för att stärka relationen.

Inprovningen gick som sagt mycket bra, trots mindre än en timmes vila efter 60 mils resa.

Redan dagen efter påbörjar vi träningen. Det skall erkännas att vi lagt grunden redan under valptiden med en fantastisk instruktör från Svalövs brukshundklubb.

Kort uttryckt kan sägas att diabeteshunden arbetar med nosen. Den lär sig att markera innan dess förare får för låga eller höga blodsockervärden.

Hunden får också lära sig att hämta saft eller druvsocker.

En tränad diabeteshund ger sig inte förrän dess husse eller matte fått i sig något sött. Om så behövs blir husse rejält "utskälld"..!

"Att bara ha kul med sin hund är oerhört viktigt."

På så vis kan en hypoglykemi (långt blodsocker) undvikas.

Att varna sin förare för just lågt blodsocker anses av många som det mest väsentliga. Det är nämligen de låga värdena, åtminstone på kort sikt, som ger de mest akuta tillstånden.

Föraren väljer tillsammans med instruktören en lämplig markering. Det måste naturligtvis vara separata markeringar för lågt respektive högt blodsockervärde.

Det kan nämnas i sammanhanget att, lite generaliserat, människan har ett luktsinne stort som ett blädderblock medan hundens snarare motsvaras av en fotbollsplan.

Ja hur går det till... det har jag frågat mig många ggr... Men ungefär så här; man börjar gärna med att (så tidigt som möjligt) skapa ett stort föremålsintresse.

All form av träning (lek) som går ut på att jobba med nosen. Detta ökar man på efterhand eftersom diabeteshunden har ju ständig jour.

Viktigt att ibland belöna tomsök. Så att hunden förstår att den är duktig även när den "inte hittar något".

För att träna upp en diabeteshund behöver man doftprover. Då vi mäter Gustavs blodsocker (cirka 7-8 ggr per dygn) försöker vi samla in doftprover så ofta som möjligt. Gustav andas på en tampong som ligger i ett litet plaströr. Då tampongen är kontaminerad (smittad) med Gustavs doft sparas den i en tät plastpåse. Man sparar alltså prover på låga, höga samt normala värden. Sedan presenteras proven i små burkar (Biltemas salt- och pepparburkar) t ex lågt värde i en burk, normalt i två burkar samt diskmedel i en fjärde... Detta för att utesluta att hunden reagerar på kvarvarande diskmedelsdoft. Ibland lägger man in en osmittad tampong i en burk för att undvika den typen av felmarkering.

Man arbetar mycket med kvantifiering. Alltså först presenteras hunden för en doft, därefter kan den förväntas att känna igen/markera doften i svagare och svagare koncentration. Långt innan vi började med just "diabetesrelaterade"

"Trots avancerade hjälpmedel finns det idag inget av dessa som kan mäta sig med hundens nos!"

dofter tränade vi på te/med kaffe som störning. Hög koncentration sedan hög koncentration med störning Därefter låg koncentration, därefter låg koncentration med störning.

Då man tränar hemma är det lämpligt att träna en period med lågt och varierande störningsdofter. En annan period tränar man med doftprover på högt värde. Viktigt är också att eventuellt tillsammans med instruktör välja en individuellt anpassad markering. En vid varning för lågt och en vid varning för högt.

Att bara ha kul med sin hund är oerhört viktigt. En så enkel lek som kurrageömma är oerhört värdefull och rolig.

Heder åt alla som hjälper oss.

Frågan är dock om jag inte lärt mig allra mest av Lad och Gustav hitintills under denna fantastiska resa. Att i ord beskriva hur det är att bevittna hur pojke och hund jobbar tillsammans går bara inte.

Miljöträningen är oerhört viktig. Denna underlätta väsentligt av tjänstetäcket man erhåller vid godkänd inprovning.

Mycket arbete kvarstår dock med att få samhället att fullt ut inse vilken enorm nytta dessa civila tjänstehundar gör.

Trots intensiv forskning kan idag typ 1 diabetes inte botas utan sjukdomen är livslång.

Om inte god blodsockerkontroll upprätthålles ökar riskerna markant att redan cirka femton år efter debuten drabbas av komplikationer. Trots avancerade hjälpmedel finns det idag inget av dessa som kan mäta sig med hundens nos!!

Mycket hjälp på vägen får vi också av Peter Aronsson med sin diabeteshund Gibson (Malinois). Peter är en erfaren hundförare som fungerar som vår fadder och som bollplank. Eftersom han själv, med stöd från FNA, utbildat sin diabeteshund har han många värdefulla kunskaper som han gärna delar med sig.

Jag är övertygad om att vi i Sverige framöver kommer att få se fler och fler civila tjänstehundar.

Niclas Bernhede – pappa till Gustav och Lads busse

Länktips:

www.fnahundar.se = Gustav och Lads förening.

www.hundforarforum.se = Diskussionsforum för alla med intresse av "nyttohundar".

Boktips:

"Civila Tjänstehundar" av Åsa Tova Bergh.

www.egetbevag.se

I denna bok medverkar en annan collie som är assistanshund, nämligen epilepsihunden Atlas.

SCK:s Webshop

Har du kollat in den nya webshopen?

Du kan få brodyr med colliehuvud, både lång- och korthårig, på fleecetröjor och jackor.

www.sck.cc